

Huvudman

Jönköpings kommun
kommunstyrelse@jonkoping.se

Beslut

Datum 2026-07-16

Dnr SI 2025:12462

Sida **1 (10)**

Ärendet

Tillsyn av yrkesutbildning på gymnasial nivå på Movant AB i Jönköpings kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 inlett en tillsyn av yrkesutbildning på gymnasial nivå i Jönköpings kommun. Tillsynen är avgränsad till utbildningen till installationselektriker som anordnas genom entreprenad av den enskilda utbildningsanordnaren Movant AB. Det är huvudmannen för utbildningen, Jönköpings kommun, som är ytterst ansvarig för utbildningen och att eleverna får den utbildning de har rätt till.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om utbildningen följer gällande bestämmelser om utbildningen följer centralt innehåll, om elevernas individuella studieplaner revideras vid behov och hemkommunen informeras vid revidering, om eleverna får arbetsplatsförlagt lärande (apl) i den omfattning de har rätt till, om eleverna får apl under ledning av handledare, som har nödvändiga kunskaper för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig samt rektorns beslut om att fördela nivåer i ämnen eller delar av sådana nivåer till apl.

Från och med 1 juli 2025 läser elever i komvux på gymnasial nivå enligt Gy25, där ämnen kan ha en eller flera nivåer. Elever som påbörjat sin utbildning innan den 30 juni 2025 läser enligt Gy11, där varje ämne består av kurser. I detta beslut tillämpas de nya bestämmelserna enligt Gy25.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever från tre olika utbildningsomgångar, lärare, utbildningsanordnarens verksamhetsansvarig, huvudmannens ansvariga rektor samt förevisning av verksamhetens lokaler mellan den 6 och 7 maj 2026. Efter tillsynsbesöket begärde Skolinspektionen in förtydliganden och dokumentation på ett antal kompletterande frågor. Därefter har kompletterande digital intervju hållits med huvudmannens rektor, utbildningschefen för komvux, utvecklingschefen för vuxenheten samt konsultupphandlare den 18 juni 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat delegation av underskrift av apl, mallar för apl, checklista över praktiska moment i utbildningen och rektorns beslut om apl. Därutöver har

huvudmannen inkommit med kompletterande uppgifter efter tillsynsbesöket om centralt innehåll och apl efter att Skolinspektionen begärt detta. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Utbildningens innehåll och omfattning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynsbesöket tagit del av och granskat huvudmannens inlämnade dokumentation som bland annat avsett checklista över praktiska moment och datum för genomförande av vissa moment av centralt innehåll.

Vid intervju med elever från samtliga utbildningsomgångar framgår att de har kommit olika långt i utbildningen. Eleverna säger att de har tagit del av ämnesplanerna med centralt innehåll och betygskriterier genom utbildningens lärplattform. Enligt eleverna kan studietakten ändras eller förlängas av samordnaren och de kan även få stöd av läraren om de riskerar att hamna efter eller missa något.

Lärare uppger vid intervju att utbildningen är indelad i block och de använder ett internt uppföljningssystem för att följa elevernas progression genom utbildningens moment.

Verksamhetsansvarig beskriver vid intervju att planeringen utgår från ämnesplanerna och att lärplattformen kvalitetssäkras centralt för att säkerställa att samtliga delar av det centrala innehållet ingår. Lokalt följs planering och genomförande upp genom löpande dialog med lärarna.

Rektorn uppger vid intervju att utbildningen följs upp genom bland annat granskning av examinationer, analys av betygsresultat, uppföljningssamtal med lärare samt signaler från apl och elever. Månatliga kvalitetsmöten genomförs för att identifiera och åtgärda eventuella brister. Sammantaget bedömer rektorn att uppföljningen säkerställer att eleverna får utbildning enligt ämnesplanerna.

Skolinspektionen har valt att granska hur delar av centrala innehållet i ämnena elteknik, nivå 1, installationsteknik nivå 2 samt kommunikationsnät, nivå 1 behandlas i utbildningen.

Första hjälpen vid olycksfall och elsador, däribland L-ABC (livsfarligt läge – andning, blödning, cirkulation) och HLR (hjärt-lungräddning)

Avseende ämnet elteknik, nivå 1, 100 poäng (ELTE1000X) uppger eleverna vid intervju att de har fått teoretisk undervisning i HLR men att den praktiska delen genomförs utifrån individuella behov. En elev säger att hen snart avslutar sin utbildning, men ännu inte vet när den praktiska HLR-utbildningen ska genomföras.

Lärare och verksamhetsansvarig uppger att HLR ingår i skolans säkerhetsutbildning och att den erbjuds samtliga elever. Utbildningen genomförs av certifierade instruktörer, dokumenteras i ett register och elever som missar eller saknar den praktiska delen erbjuds ett nytt utbildningstillfälle. Rektorn förtydligar vid intervju att HLR bör genomföras när momentet ingår i betygsunderlaget.

Huvudmannen uppger i kompletterande yttrande den 1 juni 2026 att första hjälpen, L-ABC och HLR behandlas i utbildningsmaterialet bland annat genom texter, kommunikation med lärare, filmer, tester och delprov kopplade till det centrala innehållet. Den praktiska HLR-utbildningen erbjuds genom Movants säkerhets- och certifieringspaket, som ett komplement till undervisningen. Samtliga elever på skolan erbjuds HLR-utbildningen och elever som saknar praktiska moment identifieras inför utbildningens slut och erbjuds komplettering vid behov. Nästa utbildningstillfälle för HLR är planerat till den 24 juni 2026.

Förläggning av ledare på vanligt förekommande underlag samt i mark och kanalisation

Avseende ämnet installationsteknik, nivå 2, 100 poäng (INST2000X) uppger en elev vid intervju att hen har fått förlägga ledare inomhus, under golv, men inte i mark.

Både elever och lärare uppger vid intervju att förläggning av ledare på vanligt förekommande underlag samt i mark och kanalisation kommer att genomföras när väderförhållandena medger och att genomförandet följs upp i ett uppföljningssystem. Lärare uppger att den teoretiska genomgången är genomförd och inkluderar bland annat att ett gult band ska ligga på 60 cm.

Rektor och verksamhetsansvarig uppger att de inte tagit del av hur detta praktiska moment genomförts i utbildningen och hänvisar därför till

lärarna. Rektorn påpekar att byggbranschen har externa besiktningar, medan motsvarande saknas inom elområdet, och framhåller att det är bra att frågan uppmärksammas.

I huvudmannens yttrande den 1 juni 2026 uppges att övningen planeras att genomföras i sandlådan. Möjlighet finns numera att utföra momentet förläggning av ledare på vanligt förekommande underlag, samt i mark och i kanalisation, men detta har ännu inte genomförts praktiskt för den aktuella gruppen och planeras att ske före betygssättning.

På Skolinspektionens begäran om hur planerat moment genomförts redovisar huvudmannen att momentet genomfördes den 25 och 29 juni. Av 18 elever har 15 deltagit; tre frånvarande elever erbjuds nytt tillfälle.

Installation och funktionskontroll av ett mindre data- och medienät med fiberkabel

Avseende ämnet kommunikationsnät, nivå 1, 100 poäng (KOMM1000X) uppger elever vid intervju att de ännu inte genomfört momentet installation med fiberkabel.

En lärare uppger vid intervju att utbildningsmomentet är planerat men att de inte har fått utrustningen än. En annan lärare säger att det troligen inte blir aktuellt att köpa in en fibersvets. De använder färdigkontakterad kabel som bara ansluts, vilket innebär att signalen konverteras mellan fiber och koppar. Enligt lärare anses detta upplägg vara en fiberinstallation.

Verksamhetsansvarig och rektorn uppger vid intervju att utbildningen utgår från ämnesplanerna och att planeringen anpassas utifrån tillgänglig utrustning och utbildningens behov samt att allt centralt innehåll ska genomföras före betygssättningen. Målsättningen är att samtliga elever ska genomföra momentet installation och funktionskontroll av ett mindre data- och medienät med fiberkabel före betygssättning.

Huvudmannen har i sitt yttrande den 1 juni förtydligat att specialutrustning såsom fibersvets, lånas vid behov från andra delar av verksamheten och att tekniskt likvärdiga lösningar används när det är pedagogiskt ändamålsenligt.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 35 § skollagen (2010:800) framgår att för utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Enligt 2 kap. 13 § förordning (2011:1108) om vuxenutbildning ska det av ämnesplanen framgå ämnets syfte, den eller de nivåer som ämnet består av,

det centrala innehållet för varje nivå, antalet gymnasiepoäng och betygskriterierna för ämnet.

I Skolverkets föreskrifter om ämnesplan för ämnet elteknik i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå, framgår det centrala innehållet för ämnet. Det anges bland annat att undervisningen i ämnet elteknik ska syfta till att eleverna utvecklar förmåga att utföra elarbete, verkstadsarbete, mekaniskt arbete och olika sammanfogningstekniker. I detta ingår förmåga att hantera material, verktyg och utrustning på ett säkert och hållbart sätt. I det centrala innehållet för ämnet elteknik, nivå 1, 100 poäng (ELTE1000X) ingår bland annat att undervisningen ska innehålla första hjälpen vid olycksfall och elsador, däribland L-ABC (livsfarligt läge – andning, blödning, cirkulation) och HLR (hjärt-lungräddning)

I Skolverkets föreskrifter om ämnesplan för ämnet installationsteknik i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå, framgår det centrala innehållet för ämnet. Det anges bland annat att undervisningen i ämnet installationsteknik ska syfta till att eleverna utvecklar förmåga att installera, underhålla och reparera elanläggningar på ett säkert och hållbart sätt. I det centrala innehållet för ämnet installationsteknik, nivå 2, 100 poäng (INST2000X) ingår bland annat att undervisningen ska innehålla förläggning av ledare på vanligt förekommande underlag samt i mark och kanalisation.

I Skolverkets föreskrifter om ämnesplan för ämnet kommunikationsnät i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå, framgår det centrala innehållet för ämnet. Det anges bland annat att undervisningen i ämnet kommunikationsnät ska syfta till att eleverna utvecklar förmåga att installera, underhålla och reparera kommunikationsnät. I det centrala innehållet för kommunikationsnät, nivå 1, 100 poäng (KOMM1000X) ingår bland annat att undervisningen ska innehålla installation och funktionskontroll av ett mindre data- och medienät med fiberkabel.

I läroplanen för vuxenutbildningen uppges bland annat att det är vuxenutbildningens ansvar att varje elev, i den utsträckning som framgår av elevens individuella studieplan, ska ges möjlighet att uppnå kraven för en yrkesexamen som innebär att eleven har en av branschen godtagbar nivå av yrkeskunnande för att vara väl förberedd för yrkeslivet. (Lvux12 avsnitt 2.1 Kunskaper, Mål)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Jönköpings kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller undervisningens innehåll och omfattning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen säkerställer att de planerade och redovisade åtgärderna genomförs samt att allt centralt innehåll i de berörda ämnena ingår i den ordinarie utbildningen och inte presenteras som ett erbjudande för eleverna.

Elevernas individuella studieplaner revideras vid behov och hemkommunen informeras vid revidering**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

I dokumentationen som Skolinspektionen begärde in och granskade inför tillsynsbesöket beskrivs arbetet med revidering av en elevs individuella studieplan inom de olika studieformerna.

Samtliga elever uppger att de har en individuell studieplan i lärplattformen. Studieplanen upprättas vid utbildningens start och omfattar planerad utbildning, studietakt samt individuella anpassningar. Elever uppger att de informeras om förändringar i studieplanen och ändringar synliggörs i lärplattformen.

Lärare och verksamhetsansvarig uppger vid intervju att revideringar görs i dialog mellan lärare, studie- och yrkesvägledare och verksamhetsansvarig utifrån förändrade behov och att den uppdaterade studieplanen görs tillgänglig för eleven. Verksamhetsansvarig förtydligar att hen fattar beslut om revidering i studieplanen i samråd med studie- och yrkesvägledare. Kommunen informeras om revideringen och nödvändiga förändringar genomförs efter dialog med hemkommunen.

Rättslig reglering

Av 20 kap. 8 a § skollagen (2010:800) framgår att hemkommunen ansvarar för att en individuell studieplan upprättas för varje elev och att planen ska innehålla uppgifter om den enskildes utbildningsmål och planerad omfattning av studierna.

Av 2 kap. 16 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning framgår bland annat att planen ska upprättas i nära anslutning till antagningen och ska vid behov revideras. Rektorn ansvarar för att planen revideras och, om eleven deltar i utbildning i en annan kommun än hemkommunen, att hemkommunen informeras om revideringen.

I förordningen om läroplan för vuxenutbildningen, Lvux12, avsnitt 2.4 Rektorns ansvar, framgår att som pedagogisk ledare för vuxenutbildning och som chef för lärarna och övrig personal i verksamheten har rektorn ansvar för verksamhetens resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att [...] verksamhetens personal i samverkan med eleven upprättar en individuell studieplan för eleven och reviderar den vid behov

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetsplatsförlagt lärande (apl)

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Omfattningen av apl

I den inkomna redovisningen inför tillsynsbesöket uppger huvudmannen att apl ingår i samtliga utbildningar och att alla elever får den omfattning av apl som de har rätt till.

Elever uppger vid intervju att apl omfattar cirka tio veckor och att vissa ännu inte påbörjat sin apl eftersom den är förlagd senare under utbildningen. Eleverna ansvarar i första hand för att söka apl-plats själva med stöd från skolan vid behov.

Lärare säger vid intervju att apl ska motsvara 15 procent av studietiden, vilket motsvarar cirka 10,5–11 veckor beroende på studietakt. Lärarna följer upp elevernas apl genom arbetsplatsbesök och bistår vid behov med att ordna apl-plats. Om apl tillfälligt inte kan genomföras på en arbetsplats kan den, i undantagsfall och enligt gällande regelverk, förläggas till skolan.

Både verksamhetsansvarig och rektor bekräftar vid intervju att skolan säkerställer att apl omfattar minst 15 procent av utbildningen och att elever som har svårt att få en apl-plats får stöd att skaffa en sådan.

Verksamhetsansvarig uppger att beräkningen utgår från utbildningens poängomfattning och att eleverna genomför cirka 11 veckors apl vid en utbildning om 1500 poäng. Rektor uppger att tillfällig apl inom den egna verksamheten används endast efter särskilt beslut och ersätter inte ordinarie apl.

Huvudmannen bekräftar i sitt kompletterande yttrande den 1 juni 2026 att beräkningen av apl utgår från utbildningens poängomfattning. Vid en studietakt om 20 poäng per vecka motsvarar apl minst 10,5 veckor.

Huvudmannen uppger att de följer systematiskt upp apl genom uppföljningsmöten med utbildningsanordnaren samt utvärderingar med eleverna för att säkerställa att eleverna får apl i den omfattning de har rätt till.

I den kompletterande redovisningen från den 1 juni uppger huvudmannen att ett fåtal elever inte har genomfört apl. I dessa fall har elever tackat nej till erbjudna platser eller avbrutit utbildningen av personliga skäl.

Apl under ledning av en lämplig handledare

Av inkommen redovisning uppger huvudmannen att handledarnas yrkeskompetens och lämplighet säkerställs inför uppdraget. Handledarna informeras om uppdraget, riskbedömning och försäkringsfrågor samt uppmuntras att genomgå handledarutbildning.

Elever som har genomfört apl uppger vid intervju att de är nöjda med handledningen, att handledarna har varit tillgängliga under apl och att mål och innehåll för apl gått igenom tillsammans med handledare före och under perioden.

Lärare uppger vid intervju att handledare med yrkeserfarenhet och vana att ta emot elever eftersträvas och att regelbundna kontakter hålls med handledarna.

Verksamhetsansvarig uppger vid intervju att handledare rekryteras genom verksamhetens branschnätverk, att deras lämplighet följs upp kontinuerligt och att handledningen följs upp vid apl-besök. Rektor förtydligar vid intervju att det inte förekommit klagomål avseende handledarnas kompetens eller lämplighet och att eventuella brister skulle utredas och åtgärdas.

Beslut om apl

I inkommen redovisning inför tillsynsbesöket framgår att beslut om vilka nivåer i ämnen eller hela ämnen ska förläggas till arbetsplatser fattas av verksamhetsansvarig på delegation av rektor och efter dialog med lärare och kontroll av samtliga dokument.

Lärare uppger att planeringen av apl sker i dialog mellan lärare, handledare och elev utifrån arbetsplatsens förutsättningar. Inför apl fastställs vilka delar av ämnen som ska genomföras på arbetsplatsen bland annat nästan alla moment i ämnet installationsteknik, även elteknik. Bedömning och uppföljning sker genom dokumentation, kontakt mellan lärare och handledare samt uppföljningssamtal efter avslutad apl.

Verksamhetsansvarig och rektor uppger att det finns skriftlig delegation från rektor till verksamhetsansvarig avseende beslut om apl, men att det finns ett individuellt dokument för varje elev, där det blir en

kommunikation mellan ansvarig lärare och verksamhetsansvarige vilka delar av ämnen som förläggs på apl.

Av huvudmannens kompletterande uppgifter från 1 juni 2026 framgår att beslut om apl fattas av verksamhetsansvarig på delegation från huvudmannens rektor. Ytterligare komplettering från den 30 juni 2026 omfattar bland annat sex individuella apl beslut, där det framgår vilka delar av ämnen som förläggs till apl.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 27 § förordningen om vuxenutbildning ansvarar huvudmannen för att skaffa platser för arbetsplatsförlagt lärande och för att lärandet uppfyller de krav som ställs på utbildningen.

Av 2 kap. 28 § förordningen om vuxenutbildning framgår att i en sammanhållen yrkesutbildning ska omfattningen av arbetsplatsförlagt lärande för varje elev vara minst 15 procent av den sammanhållna yrkesutbildningen. Om det är lämpligt med hänsyn till en elevs behov och förutsättningar och eleven begär det, får rektorn besluta att det arbetsplatsförlagda lärandet ska omfatta mindre än 15 procent av den sammanhållna yrkesutbildningen eller undantas helt för den eleven.

Av 2 kap. 29 § förordningen om vuxenutbildning framgår att om arbetsplatsförlagt lärande inte kan erbjudas på en sammanhållen yrkesutbildning, får utbildningen anordnas bara om planerade platser för arbetsplatsförlagt lärande inte kan tillhandahållas på grund av omständigheter som de samverkande kommunerna inte kunnat råda över, eller om utbildningen av säkerhets- eller hälsoskäl inte kan förläggas till en arbetsplats utanför skolan. Det arbetsplatsförlagda lärandet ska i dessa fall bytas ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan.

I 2 kap. 30 § förordningen om vuxenutbildning anges att för en elev som deltar i arbetsplatsförlagt lärande ska det utses en handledare på arbetsplatsen. Som handledare får bara den anlitas som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig.

Av 2 kap. 10 § skollagen framgår att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Av 2 kap. 26 § förordning om vuxenutbildning framgår att med arbetsplatsförlagt lärande avses lärande i en utbildning som genomförs på en eller flera arbetsplatser utanför skolan.

Av 2 kap. 27 § förordning om vuxenutbildning framgår att huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för arbetsplatsförlagt lärande och att lärandet uppfyller de krav som ställs på utbildningen.

När det gäller sammanhållna yrkesutbildningar beslutar rektorn vilka nivåer i ämnen eller delar av sådana nivåer som ska genomföras som arbetsplatsförlagt lärande. När det gäller övrig utbildning beslutar rektorn om utbildningen ska genomföras som arbetsplatsförlagt lärande och i så fall vilka nivåer i ämnen eller delar av sådana nivåer som ska förläggas till arbetsplatser.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Jönköpings kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller området som handlar om apl. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Christian Floer

Beslutsfattare
Signerat av: Christian Floer

X Amela Fific

Föredragande
Signerat av: Amela Fific